

הלכות ראש השנה

כל ההלכות הנחוצות לאשה

לימים בהם הבעל נמצא סמוך לציון רבינו הק'



מותאם במיוחד לשנת תשפ"ה

ולשנים בהם החג בימי ה' ו'

נערך ע"י הצו"צ
הרה"ג ר' שמעון אנשין שליט"א

הראש השנה שלי עולה על הכל

חברה יקרה!

חוברת זו מוגשת לך בשמחה
מתוך הערכה גדולה
על שאת ממלאה בנאמנות
את החלק שלך בשותפות
את הבעל שולחת במסירות
בכל מצב וללא לאות!

יהי רצון שתזכי יחד עם כל בית ישראל

**לשנה מבורכת
ברוחניות ובגשמיות!**



תזכורות לערב חז

1. לכוון את שזון השבת לשעה הרצויה. אם הסדר הוא שהבעל מכוון כל ערב שבת, רצוי מאוד שיכוון לפני הנסיעה מבלי להפציל אותו, והערב החז רק להציב את הכפתור המפעיל את השזון.

2. להשאיר אש או נר דלוק לכל ימי יו"ט, בכדי להדליק נצה נרות שבת והעז. אם משאירים נר - יש להשתמש עם 'נר נשמה' של 48 שעות ולהשאיר אותו במקום משמר שלא יכבה. ואם משאירים להקה של עז דלוקה, רצוי שתהיה להקה פנימית ומכסה כדי שלא תכבה.

3. לפתח בקבוקים, קפסאות שמורים, שקיות חלב.

4. להרתיח את מחם השבת עם מים.

5. להפעיל את הפלאה.

6. לכוון 'שזון מעורר' אם צקוקים לצה כדי להתעורר או לזכר מתי יש ללכת לביית הכנסת לתפלה או לשמא שופר.

7. אם מדליקים נרות עם 'פתיל צף' - רצוי מאוד להכין את הכל מה שצריך לשלושה פעמים.

8. לעשות 'ערוה תבשילין', וכחו שיתבאר להלן.

תוכן ענינים

- א. ערוב תבשילין 6
- ב. הדלקת נרות יו"ט בלילה הראשון 8
- ג. קדוש והסעודה בליל ראש השנה 10
- ד. התפלות בראש השנה 12
- ה. תקיעת שופר 14
- ו. שונות 16
- ז. מלאכות שונות בראש השנה 18
- ח. מלאכות והכנות ליום שני של ר"ה או לשבת הסמוכה .. 22
- ט. ליל ויום השני של ראש השנה 24
- י. חמום מאכלים בשבת עצמה 28
- יא. הבדלה במוצאי שבת 29
- יב. אסור יחוד 30

עירוב תבשילין

א. חיובו ומטרתו: השנה חל ראש השנה בימי חמישי וטשי, ואם רוצים לבטל או לחמם תבשילים ביום טשי לצורך השבת - יש לעשות 'עירוב תבשילין' - אחרת אסור לבטל או לחמם או אפילו להוסיף מים למחם לצורך השבת! וכמו כן הרי צריך להדליק 'נרות שבת' ביום טשי לפנות ערב לכבוד שבת, וגם זה אסור לעשות אלא אם עשו עירוב תבשילין. וכן אין 'להדיח כלים' לצורך שבת אם לא עשו עירוב תבשילין.

אך יש לדעת, שהעירוב תבשילין מתיר רק את המלאכות המתרות לעשותם בחג, שבשבת אסור לעשותם. וכן הוא מתיר לעשותם לצורך שבת, רק אם עושים אותם ביום טשי - אבל אינו מתיר לעשות ביום חמישי שום דבר שהוא לצורך שבת!

ב. זמנו: לכתחלה יש לעשות את העירוב תבשילין בערב החג שהוא יום רביעי [לא משנה באיזה שעה]. אך אם יש חשש גדול שישכחו לעשותו - יכול הבעל לעשותו לפני שנוסע מהבית [עדיף אחרי שבת].

ג. סדר עשיתו: לוקחים חתיכת בשר או דג עם חלה או לחמניה, ואומרים את הנסח הכתוב בסדור. אפטר לעשות גם עם קופסת טונה או ביצה מבטלת לא מקלפת במקום הבשר או הדג. אבל אין לעשות עירוב תבשילין עם: 'מרק' או 'חמין' 'קוגל' 'סלטים'. יש להזהר מאוד שישארו קימים עד כניסת השבת, לכן יש להכניסם במקרר במקום משמר. ורצוי לאכלם בשבת, אך אין אכילתם מעכבת.

ד. מי חייב בזה: כאמור מי שרוצה לבטל או לחמם בחג לצורך שבת, חייב בזה. אבל אשה שבודאי לא תצטרך לבטל או לחמם

וגם לא להוסיף מים למחם, עדין צריכה לעשותו כיון שמדליקה גרות שבת. אך במקרה כזה יש לעשות ערוב תבשילין כדין, אך לא יברכו על זה.

ה. אשה המתארכת אצל אחרים, ואוכלת וישנה שם, אף אם מדליקה שם גרות - אינה צריכה לעשות ערוב תבשילין, אלא סומכת על בעל הבית שעשה אותו [אף מבלי שיכונן בעבודה בפרוש].

אבל אם מדליקה גרות שבת בביתה או בבית אחר שאינו שייך למארח - צריכה לעשות ערוב תבשילין בעצמה בלי ברכה, או תבקש בערב החג מהמארח 'שיזכה' לה חלק בערוב תבשילין, כדי להלן בסעיף הבא.

ו. סדר הזכוי: אם כל אלו הצריכים להשתתף בערוב נמצאים בעת עשיית הערוב [כלומר אורחים כאלו שאמרנו שזקוקים לעשות או להשתתף בערוב] - יקח האורח את הערוב ויגביהו עשרה ס"מ ויכונן לזכות חלק בערוב [לא כלול], ואחר כך יחזירו לבעל הבית והוא יגיד את הברכה ונסח הערוב, והאורח ישמע ויכונן לצאת. אבל אם אין האורח נמצא אז, יעשה הבעל הבית כך: יתן את הערוב למי שאינו משתתף בערוב זה וגם אינו מבגין הבית [ובשעת הדחק ולא נמצא אדם שאינו מבגין הבית, אפשר לתת לאשתו] על מנת שיזכה לאורח זה חלק בערוב התבשילין, וחוזר ונוטלו ממנו ואומר את נסח הערוב והברכה.

ז. מה הדין אם לא עשו ערוב תבשילין? - בדיעבד אם לא עשו אותו כלל - יש לשאול 'רב' אם אפשר במקרה זה לסמוך על 'רב העיר' שעשה ערוב בשביל כלם, שאז אפשר להכין הכל בשביל שבת. ואם הוא באפן שאי אפשר לסמוך על זה - יש לשאול את הרב מה מתר ומה אסור להכין בחג לצורך שבת. ובכל אופן שהוא, אין לסמוך על עשיית ערוב תבשילין על ידי הבעל כשנמצא כבר בעיר אחרת.

הדלקת נרות יו"ט בלילה הראשון

א. מקומו.

(א) אם אוכלים וישנים בבית - יש להדליק נרות יו"ט כרגיל.

(ב) אבל אם מתארחים במקום אחר - אם אוכלים וישנים שם, יש להדליק בבית המארח.

(ג) אם אוכלים במקום אחר וישנים בבית - יש להדליק בבית.

(ד) אם אוכלים במקום אחד וישנים במקום אחר - אם מתאכסנים בחדר מיוחד, יש להדליק שם. ואם קשה להדליק שם - אפשר להדליק במקום שאוכלים.

(ה) בכל אופן שמדליקים במקום שרק ישנים שם [הן אם הוא בבית והן אם הוא במקום אחר] - יש להקפיד שהנרות ידלקו עד כשבאים לישון. וכן יש להקפיד מאוד להדליקם רק במקום שיש איזה תועלת מאור הנרות.

(ו) כל האמור בסעיף זה - דינו נכון גם לגבי הדלקת נרות בשבת.

ב. זמן הדלקת נרות יו"ט.

(א) מעקר הדין אפשר להדליק בלילה כשכבר החג נכנס, ואכן כן נוהגים הרבה.

(ב) כשמדליקים בלילה - יש להזהר לא להדליק את הגפרור כרגיל אלא להדליקו מאש כל שהיא. וכן יש להזהר לא לכבות

את הגפרור אלא להניחו בזהירות על איזה דבר [צלחת חסינת אש וכדומה] ושיכבה מאליו.

(ג) אף הואיל וקשה קצת להזהר בזה - עדיף להדליק נרות יו"ט בערב החג כשעדין לא נכנס החג [חוץ מליל יו"ט שני שאז מכרחים להדליק בלילה דוקא].

ג. ברכת שהחינו.

(א) הרבה נשים נוהגות לברך ברכת 'שהחינו' בהדלקת נרות יו"ט. והנהגת כן, אסור לה לברך שנית שהחינו בקדוש. ולכן מי שעושה קדוש רק לעצמה ואין לה צורך להוציא אחרים ידי חובת קדוש - תזהר בזה לזכר שלא לברך שנית [אם בכל זאת שכתה וברכה שוב ברכת שהחינו - יצאה ידי חובת קדוש].

(ב) אבל אשה שצריכה להוציא אחרים ידי חובתם בקדוש - תזהר שלא לברך ברכת שהחינו בעת הדלקת הנרות, ואז תוכל לברך בקדוש פרגיל. ואם שכתה וברכה כבר בהדלקת נרות, יאמרו אותו בעצמם אלו הרוצים לצאת את הקדוש ממנה. ואם קשה הדבר, תוכל היא בעצמה לעשות קדוש פרגיל ולברך שהחינו שנית.

קדוש והסעודה בליל ראש השנה

א. קדוש

עושים קדוש כמו שכתוב במחזור.

אם יש בן מגיל בר מצוה, עדיף שהוא יעשה את הקדוש. אם אין בן בגיל כזה, או שקשה לו לעשות קדוש - הרבה נוהגות מגיל שתים עשרה לעשות קדוש ולהוציא בכך את כל המסבים אפילו הם בנים מגיל בר מצוה או שאר גברים. [לגבי ברכת שהחינו, נתבאר מקדם בסימן ב].

ב. דבש

נוהגים לטבל את פרוסת 'המוציא' בדבש. [יש נוהגים לטבל גם במלח]. וכל אחת תעשה כמנהג בעלה או מה שזכור לה מבית הוריה.

ג. אכילת סימנים

נוהגים לאכל 'תפוח בדבש'. והרבה נוהגים לאכל גם 'סימנים' בליל ראש השנה, וכמו שכתוב בגמרא ושלחן ערוך. ומכיון שיש בזה הרבה סוגי מנהגים הן לגבי 'מה לאכל' והן לגבי 'סדר אכילתם' - לכן אין אפשרות לסדר כאן את הלכותיו, וכל אחת תעשה מה שזכור לה כמנהג בעלה או הוריה.

ובכל אופן יש לדעת שאין שום חיוב באכילת הסימנים, וכל שכן שאין מעכב נסח התפלה עליהם - אלא כל זה הוא רק ל'סימן טוב' גרידא.

ד. דברים חמוצים

נוהגים שאין אוכלים 'דברים חמוצים' בראש השנה. אך הוא

רק מנהג לסימן טוב, ולכן אם יש צורך לאכול מהם כדי לשבע, ובפרט בילדים - אין להקפיד על זה כלל וכלל. ופשוט שמי שנמנע מהם ובגלל זה נשאר רעב אפלו במקצת - הוא סימן לא טוב יותר ממה שאוכל אותם.

והכלל והעקר הוא להיות בשמחה וטוב לב ולחשב מחשבות טובות בימים אלו, וזה מועיל הרבה יותר מאכילת סימנים ומניעת אכילת דברים חמוצים, וכל שכן שאם אכילתם או מניעת אכילתם מביא לידי עצבון ומחשבות לא טובות - שעדיף להמנע מהם לגמרי.

ה. יעלה ויבוא

אומרים 'יעלה ויבוא' בברכת המזון. אשה ששכחה להגיד יעלה ויבוא בברכת המזון, אינה מכרחת לחזור ולברך שנית. מה שאין כן בן מעל גיל בר מצוה ושאר אנשים מבגרים שמחזרים לחזור ולברך.

הַתַּפִּלוֹת בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה

א. חִיּוּב

אלו המִתְפַּלְלוֹת תָּמִיד שְׁחֲרִית וּמוֹסָף, מְחִיבוֹת גַּם בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה לְהַתְפַּלֵּל כּוֹ. אֲךָ אֵלּוּ שְׁאִינָן מִתְפַּלְלוֹת תָּמִיד, אֲלֵא אִמְרוֹת רַק בְּרָכוֹת וּקְרִיאַת שְׁמַע - גַּם בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה אֵינָן מְחִיבוֹת לְהַתְפַּלֵּל יוֹתֵר. אִם כִּי בּוֹדֵאֵי רְצוֹי שִׁתְתַּכְּנֹן אֶת סֵדֶר יוֹמָה כְּדֵי שֶׁתּוּכַל לְהַתְפַּלֵּל גַּם שְׁחֲרִית וּמוֹסָף, כְּלוּמָר רַק אֶת 'תְּפִלַּת הָעֲמִידָה' (שְׁמוֹנָה עָשָׂר) שֶׁל שְׁחֲרִית וּמוֹסָף, אֲבָל אֵין שׁוּם חִיּוּב לומר אֶת הַפִּיּוּטִים, כּוֹלֵל וְנִתְּנָה תִּקְוָה'.

ב. אִשָּׁה הַהוֹלֶכֶת לְבֵית הַכִּנְסֶת לְהַתְפַּלֵּל

אֵין עָלֶיהָ חִיּוּב לְהַתְפַּלֵּל יוֹתֵר דְּבָרִים מִמָּה שֶׁהִיָּתָה מִתְפַּלֶּלֶת בְּבֵית. וְאַחֲרֵי שֶׁהַתְפַּלֶּלָה מָה שֶׁהִיא רְגִילָה, יְכוּלָה לְהַשְׁתַּלֵּב עִם הַתְפִּלוֹת שֶׁמִּתְפַּלְלִים אַז בְּבֵית הַכִּנְסֶת אִף שֶׁלֹא אָמְרָה אֶת הַחֲלָקִים שֶׁמִּקְדָּם לָזֶה.

ג. עֲמִידָה בַּתְּפִלָּה

אֵין שׁוּם חִיּוּב לַעֲמֹד אֲלֵא בַתְּפִלַּת הָעֲמִידָה וּכְשֶׁאִמְרוּרִים קִדְּשָׁה! אִמְנָם נוֹהֲגִים לַעֲמֹד גַּם בְּבִרְכַּת 'בְּרוּךְ שְׁאָמַר' וּבְבִרְכַּת 'שִׁתְבַּח' וּבִשְׁעַת תְּקִיעַת שׁוֹפָר - אֲבָל חוּץ מִזֶּה אֵין שׁוּם חִיּוּב. יֵשׁ שְׁעוּמָדִים בְּכָל פַּעַם שֶׁהָאָרוֹן הַקֹּדֶשׁ פְּתוּחַ, אוּ בְּפִסּוּקִים וּמִאֲמָרוֹת שׁוֹנִים. אֲךָ גַּם רַב הַגְּבָרִים אֵינָם עוֹשִׂים כֵּן, וּבּוֹדֵאֵי שְׁאֵין לְנָשִׁים לְהַחֲמִיר בָּזֶה, וְעַדִּיף לְשַׁבֵּת עַל מְקוֹמָהּ וּלְהַתְרַכֵּז בַּתְּפִלָּה מֵאֲשֶׁר לָקוּם כָּל כַּמָּה דְּקוֹת. וְאִף אִם נָשִׁים אַחֲרוֹת קָמוֹת אַז - אֵין לְהִתְיַחֵס לָזֶה כָּלָל. חוּץ מִשְׁעַת 'הוֹצֵאת הַסֶּפֶר תּוֹרָה לְקִרְיָאָה', שְׁאֵז אִם כָּל הַנָּשִׁים עוֹמְדוֹת לְכְבוֹדָהּ, יֵשׁ לָהּ גַּם לַעֲשׂוֹת כָּךְ. אֲבָל מֵעַקֵּר הַדִּין אֵין הַנָּשִׁים מְחִיבוֹת לַעֲמֹד גַּם אַז.

[אֶגֶב יֵשׁ לְעוֹרֵר עַל אֱלֹהֵי חֲדָשׁוֹת מְקֻרֹב בָּאוּ, שְׁמִשְׁתַּחֲוֹת עַל
הָרֶצֶפָה בָּעֵת שֶׁהַגְּבָרִים כּוֹרְעִים בְּעֲלֵינוּ אוֹ בְּיוֹם כְּפוּר בָּעֵת
אֲמִירַת 'וְהַכֹּהֲנִים' - וַיֵּשׁ לְמַחֲוֹת בְּיָדָן שְׁלֹא יַעֲשׂוּ כֵן]

תקיעת שופר

א. מעקר הדין אין הנשים חייבות כלל לשמע תקיעת שופר, אך נהגו ללכת לשמע. ומי שאין לה סבה מיוחדת [כגון חלשה יתרה, או שאין מי שישאיר לה שגיח על הילדים] - צריכה ללכת לשמע תקיעת שופר.

ובכל אופן אינן חייבות לשמע אלא רק 'שלושים קולות', והינן רק את התקיעות שתוקעים לפני תפלת מוסף, או כשעושים תקיעת שופר מיוחדת לנשים. ואחרי זה אפשר ללכת הביתה. אמנם אלו שבכל זאת נשארות לתפלת מוסף, אם כי נכון מאוד שתשים לב לשמע את התקיעות שתוקעים אז, אבל אם לא שמעה מאיזה סבה שהיא, אין בזה שום בעיה הלכתית.

ב. אשה שהיתה בבית הכנסת בעת תקיעת שופר

ובאופן כללי שמעה את התקיעות, אך בכל זאת נראה או נדמה לה שלא שמעה היטב או לא שמעה את הכל - יצאה ידי חובתה. [אכן אין להצדיק בזה את אלו המביאות את ילדיהן לבית הכנסת. כי לא ימלט שלא יפריעו את אמן או את אחרים, ואין על זה כפרה אלא עד שימחלו להם בפרוש בלב שלם!]

ג. אשה שהגיעה מאחר

ולא הספיקה לשמע את הברכות שמברכים על התקיעות, אבל שמעה את התקיעות - יצאה ידי חובתה, ואינה צריכה לחפש מקום אחר לשמע הברכות והתקיעות שנית.

אבל אם לא הספיקה לשמע את כל התקיעות או שמעה רק חלק מהם - תשאיר לתפלת מוסף, ואם תוקעים שם בתפלת הלחש, תשמע תקיעות אלו, ואחר כך היא יכולה ללכת. ואם אין תוקעים אז, תשמע את כל התקיעות שתוקעים בחזרת הש"ץ של מוסף.

ז. אם יש ילדים בבית
מגיל שבע לפחות, שיכולים להשאיר בבית הפנסת ולא להפריע
שם - יש לשלח או לקחת אותם לבית הפנסת לשמיעת
שופר.

ה. מתר לאשה לאכל ולשתות
לפני תקיעת שופר. [אך לפעמים צריכה לעשות קדוש, וכאמור
בסעיף הבא].

שונות

א. קדוש ביום.

(א) **אִשָּׁה הַמְקַפִּידָה לְהִתְפַּלֵּל כָּל יוֹם תְּפִלַּת שַׁחֲרִית**
מֵתֵר לָהּ לְשִׁתּוֹת קָפָה אוֹ שָׁאֵר מִשְׁקָאוֹת לִפְנֵי הַתְּפִלָּה. אֲבָל
אֵין לֶאֱכֹל אֶלָּא לְאַחַר שֶׁתִּתְפַּלֵּל תְּפִלַּת שַׁחֲרִית וְתַעֲשֶׂה קְדוּשָׁה.
אִינָה צְרִיכָה לְהִמָּתֵן עַד אַחֵר תְּפִלַּת מוֹסֵף. וְאִם מְרְגִישָׁה
חֲלָשָׁה וְאִינָה יְכוּלָה לְהִמָּתֵן עַד אַחֲרֵי תְּפִלַּת שַׁחֲרִית - תֹּאמַר
רַק בְּרָכוֹת הַשַּׁחַר וּקְרִיאַת שְׁמַע, וְתִקְדֵּשׁ וְתֹאכֵל.

(ב) **אִם אִינָה מְקַפִּידָה לְהִתְפַּלֵּל תְּפִלַּת שַׁחֲרִית כָּל יוֹם,**
אֶלָּא אוֹמֶרֶת רַק בְּרָכוֹת וּקְרִיאַת שְׁמַע וְכו' - מֵתֵר לָהּ לְשִׁתּוֹת
קָפָה אוֹ שָׁאֵר מִשְׁקָאוֹת לִפְנֵי אֲמִירָתָם. אֲבָל אֵין לָהּ לֶאֱכֹל לִפְנֵי
אֲמִירַת הַבְּרָכוֹת, אֶלָּא תֹאמַר אֶת הַבְּרָכוֹת וְאַחֲרֵי כֵן תַּעֲשֶׂה קְדוּשָׁה
וְאִזּוֹ יְכוּלָה לֶאֱכֹל.

(ג) **אִשָּׁה שֶׁעָשְׂתָה כָּבֵר קְדוּשָׁה בִּבְקָר**
אִינָה צְרִיכָה לַעֲשׂוֹת עוֹד הַפֶּעַם קְדוּשָׁה לִפְנֵי הַסְּעוּדָה. אֲמָנָם אִם
עָשְׂתָה קְדוּשָׁה לִפְנֵי שֶׁהִתְפַּלְּלָה תְּפִלַּת שַׁחֲרִית, וְאַחֲרֵי כֵן הִתְפַּלְּלָה
'שַׁחֲרִית' - כִּדָּאִי שֶׁתַּעֲשֶׂה קְדוּשָׁה פֶּעַם נוסֶפֶת לִפְנֵי הַסְּעוּדָה, אֲבָל
אִינָה חַיֵּבֶת לַעֲשׂוֹת כֵּן.

(ד) **בְּנִסַּח הַקְּדוּשָׁה יֵשׁ מְנַהֲגִים שׁוֹנִים**
אִיזָה פְּסוּקִים לְהַגִּיד [וְהֵמָּה כְּתוּבִים בַּסְּדוּרִים וּזְמִירוֹת הַשַּׁבָּת].
אֲבָל לְמַעֲשֶׂה אֵין שׁוּם חֵיב לְהַגִּיד אוֹתָם, וּמִסְפִּיק אִם אוֹמְרִים
רַק בְּרַכַּת 'בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן'.

ב. זמן הסעודה

יש לאכל את סעודת היום, בזמן ובכמות שאפשר לאכל את סעודת הלילה בתאבון. ואם ישבו לאכל מאחר - יש להזהר להפסיק הסעודה ולברך ברכת המזון כמה דקות לפני השקיעה [ואינו דומה לסעודה שלישית שאפשר להמשיך תוך הלילה]. דין זה נכון הן לגבי יום הראשון והן לגבי יום השני של ראש השנה.

ג. יעלה ויבוא

אם שכחו לומר 'יעלה ויבוא' בברכת המזון - אין לחזור ולברך. [דין זה אמור אפילו לגבי אנשים, ושונה סעודת יום ראש השנה, מסעודת הלילה שיש להם לחזור ולברך].

ד. שנה

אחרי חצות היום, אפשר לנשים לישן. [וכן רצוי לעשות].

ה. תשליך

אין שום חיוב לנשים ללכת למקור מים כדי להגיד 'תשליך'. ואפשר להסתפק באמירתו בבית.

מלאכות שונות בראש השנה

כל האמור בסעיף זה - הוא תקף רק ליום טוב ולא לשבת אלא אם כן צין אחרת!

א. בשול.

(א) ביום טוב, מתר לבשל מה שצריך לאותו היום, אף שאסור לעשות כן בשבת. וכן מתר לחמם תבשילים אף שהיו עד עתה במקרר או במקפיא, בין על הפלטה ובין על הגז אף כשאין עליה שום כסוי.

(ב) וכן מתר להוסיף מים קרים למחם השבת. אמנם אם המחם הוא חשמלי, מתר להוסיף מים רק בכזה שהוא במצב שבת. [כי אם אינו מכון למצב שבת או אין לו כלל תכונה כזאת, ישנם מחמים כאלו שיש אסור בפתיחתם]

(ג) ביו"ט מתר להשתמש עם המים החמים של 'דוד שמש', לצורך הדחת כלים וכדומה [וראה להלן לענין רחיצה].

ב. הדלקת וכבוי אש.

(א) אסור להדליק גפרור כדרך שמדליקים בימות החול. אבל מתר להכניסו בתוף אש והוא נדלק מאיליו.

(ב) מתר להדליק את הלהבה בפירים של גז, על ידי גפרור בוער שהדלק כנ"ל. אבל אסור להדליק אש על ידי 'הצתה חשמלית' או 'מצית גז'.

(ג) אפשר להגדיל את הלהבה של פירים של גז. אבל אסור להקטינה. ולפיכך יש לתכנן היטב בהדלקת הלהבה, שתהיה

בַּמִּדָּה הִרְצִיָּה וְשָׁלָא יִצְטָרְכוּ לְהִקְטִינָה.

(ד) **אַבְל כִּירִים חֲשֻׁמְלִיִּים וְכֵן תִּנּוּר** שֵׁיט בָּהֶם כְּמָה דְּרָגוֹת חָם - אָסוּר לְשִׁנּוֹת אֶת הַמִּצְבָּה הַקָּיָם בֵּין בְּהַגְדֵּלֶת הַחֹם וּבֵין בְּהִקְטִינָתוֹ. וְכֵן אָסוּר לְשִׁנּוֹת שׁוּם דָּבָר בְּמַחֵם חֲשֻׁמְלִי.

(ה) **בִּי"ט כְּמוֹ בְּשַׁבַּת אָסוּר לִכְבוֹת אֵשׁ אוֹ לְהִקְטִינָה.** וְלִכֵּן לְאַחַר שֶׁהִשְׁתַּמְשׂוּ עִם גִּפְרוּר בּוֹעֵר, יֵשׁ לְהַנִּיחוֹ בְּזִהְרִיּוֹת בְּאִפְּן שִׁיכְבָּה מֵאֲלִיּוֹ. אַךְ בַּמִּדָּה וַיֵּשׁ צֶרֶךְ גָּדוֹל לִכְבוֹת אוֹ לְהִקְטִין אֶת הַלֵּהָבָה אוֹ לְשִׁנּוֹת חָם כִּירִים וְתִנּוּר - צֶרֶךְ לְשֹׂאוֹל רַב אִם אֵיךְ וּמִתִּי אֶפְשָׁר לַעֲשׂוֹת זֹאת.

(ו) **לַהֲבֵת גַּז שֶׁנִּכְבְּתָה** - מִתֵּר וְחוֹבָה לִסְגֹר אֶת הַבָּרָז.

ג. **מִלֵּאכּוֹת שׁוֹנוֹת הַמִּתְרוֹת בַּחֵג וְלֹא בְּשַׁבַּת.**

(א) **אָסוּר לְטַלְטֵל מְקַצָּה בְּיוֹם טוֹב,** אַבְל אִם הוּא 'לְצֶרֶךְ אֹכֶל' מִתֵּר. וְלִכֵּן: מִתֵּר לְטַלְטֵל תְּפוּחֵי אֲדָמָה אוֹ עוֹפּוֹת וְדָגִים לֹא מִבְּשָׁלִים, כְּדִי לְבַשְׁלֵם. וְכֵן מִתֵּר לְהַזִּיז עוֹפּוֹת קְפוּאִים בַּמִּקְפִּיא, כְּדִי לְהַכְנִיס אוֹ לְהוֹצִיא מֵאֲכָלִים לְצֶרֶךְ יו"ט.

(ב) **מִתֵּר לִבְרֵר בִּי"ט אֶת הָעֲצָמוֹת** מִהַדְגִּים כְּדֶרֶךְ שְׁעוֹשִׁים בִּימּוֹת הַחֹל.

(ג) **מִתֵּר לְקַלֵּף פִּרוֹת** וִירְקוֹת עִם 'מִקְלָף'.

(ד) **מִתֵּר לְמַעַן תְּפוּחֵי אֲדָמָה** מִבְּשָׁלִים עִם 'מוֹעֵף'.

(ה) **מִתֵּר לְטַלְטֵל בִּי"ט** אֵף בְּמָקוֹם שֶׁאֵין עֲרוֹב אוֹ מִי שֶׁמַּחְמִיר עַל זֶה בְּשַׁבַּת. אֲמָנָם רַק דְּבָרִים שֶׁזְּקוּקִים לָזֶה כְּדִי לְהַעֲבִירָם לְמָקוֹם אַחֵר, אַבְל אֵין לְטַלְטֵל דְּבָרִים שֶׁאֵין צֶרֶךְ בָּהֶם.

ד. **פְּתִיחַת בִּקְבוּקִים וְקַפְסָאוֹת.**

(א) **לְכַתְּחֻלָּה יֵשׁ לְפִתּוֹחַ מַעֲרֵב יו"ט,** אֶת כָּל הַבִּקְבוּקִים [הַסְּגוּרִים בַּפֶּקֶק הַבְּרָגָה מִמִּתְכַּת. אַבְל פֶּקֶק מִפְּלִסְטִיק, מִתֵּר

לפתח בשבת ויו"ט. ויש מחמירים גם בזה, קפסאות שמורים, ושקיות חלב. כיון שיש בזה מחלקת הפוסקים אם מתר לפתח אותם בשבת ויו"ט.

(ב) ומי שנוהג להחמיר בזה, אם לא פתחו או לא היתה אפטרות לפתח אותם - הדין הוא כן: 'בקבוק' יש לעשות חור בפקק עם חד סכין, ואז אפשר לפתח אותו. 'קפסת שמורים' יש להניחה בתוך קערה, ואז לעשות חור בתחתית הקופסה, ותכף לפתח אותה למעלה בפתיחה רגילה. 'שקית חלב', מן הראוי להתנהג כמו בקפסת שמורים. אבל בדרך כלל קשה לעשות כן בגלל קשיי אחסנתה בצורה כזאת במקרר וכו', לכן אפשר לפתח אותה על ידי חתוך השפיץ של השקית עם סכין, אבל לא עם מספרים.

ומכיון שבשבת הדבר חמור יותר מיום טוב, על כן אם יש צורך להם בשבת, יש לעשות את הנ"ל ביום השני של ראש השנה, כדי שלא יצטרכו לעשותם בשבת.

ה. חתוך: גיר כסף, גילון וצמד, מפת גילון - כל אלו אסורים ביו"ט אפלו כשאי אפשר לאכל או לבשל בלי זה. ואפלו כשלא היתה אפטרות לחתוך לפני יו"ט.

ו. שעון שבת.

(א) לכתחלה יש לכונו שלא יצטרכו לשנותו, אבל אם בכל זאת נוצר איזה הכרח לזה - הדין הוא כן: להאריך את המצב הקיים, כלומר אם הוא קצת דלוק ורוצים שימשוך כן - מתר לכונו על מנת שימשוך כן. וכן אם הוא במצב מכבה - מתר לכונו שימשוך כן. [וכל זה מתר לעשות אף בשבת].

(ב) ביו"ט [אבל לא בשבת] **אם הוא מכבה ורוצים שיידלק** מקדם יותר - מתר לעשות כן. אבל אם הוא דלוק ורוצים שיכבה מקדם יותר - אפשר לעשות כן רק לצורך גדול.

(ג) **בְּכָל אֶפֶן שֶׁהִתְרַנּוּ לְהִזִּיז אֶת הַשָּׁעוֹן** - יֵשׁ לְהִזְהָר מְאֹד שֶׁלֹא לַעֲשׂוֹת כֵּן כְּשֶׁהוּא סָמוּךְ לְזִמְנֵן הַכָּבוֹי אוֹ הַהִדְלָקָה, כִּי בַּעֲת הַזֹּאת כָּל נְגִיעָה בַּשָּׁעוֹן, גּוֹרֶמֶת כָּבוֹי אוֹ הִדְלָקָה מִיָּדִית.

(ד) **כָּל הָאָמּוֹר הוּא בַּשָּׁעוֹנִי הַשִּׁבְתַּת הָרְגִילִים**, אֲבָל שָׁעוֹן שִׁבְתַּת דִּיגִיטָלִי - אָסוּר לְשַׁנּוֹת בּוֹ שׁוּם דָּבָר!

(ה) **כָּל הָאָמּוֹר לְגַבִּי שָׁעוֹן שִׁבְתַּת** - הוּא נֶכוֹן הֵן לְגַבִּי שָׁעוֹן שִׁבְתַּת הַמַּדְלִיק אֶת הָאוּר וְהֵן שָׁעוֹן שִׁבְתַּת הַמַּדְלִיק אֶת הַמַּזְגָּן.

ז. **רְחִיצָה** - אָסוּר לְהִתְרַחֵץ בְּיוֹם טוֹב. אֲמָנָם יֵשׁ אוֹפְנִים שֶׁהִתִּירוּ [בִּי"ט דְּיוֹקָא, אֲבָל בַּשִּׁבְתַּת בְּדַרְךְ כָּלֵל אָסוּר], כְּגוֹן:

(א) **תִּינוּק** [אוֹ יֶלֶד קָטָן] שֶׁרְגִילִים לְרַחֲצוֹ בְּכָל יוֹם, אוֹ אֶפְלוֹ אִין רְגִיל בְּכָךְ אֵלֹא שֶׁעָתָה אֵינוֹ מְרַגֵּשׁ טוֹב בְּגִלְל מְנִיעַת הָרְחִיצָה, אוֹ שֶׁבְּגִלְל זֶה אֵינוֹ אוֹכֵל אוֹ יֵשֵׁן כְּפִי צָרְכּוֹ - מֵתֵר לְרַחֲצוֹ בִּי"ט.

(ב) **בְּאֶפֶן הָאָמּוֹר, אִפְשָׁר לְרַחֲצוֹ** עִם מַיִם חֲמִים הַיּוֹצְאִים מִ'דּוּד שְׁמֵשׁ' אוֹ לְקַחַת מַיִם מִהַמַּחֵם שִׁבְתַּת. אֲבָל אָסוּר לְחַמֵּם מַיִם בְּמִיָּחַד בַּשִּׁבִּיל זֶה. וּמֵתֵר לְהַשְׁתַּמֵּשׁ רַק עִם 'שְׁמִפּוֹ נוֹזֵלִי'. אֲךָ יֵשׁ לְהִזְהָר שֶׁלֹא לְנַגֵּב אֶת שַׁעַר הָרֹאשׁ עִם מַגָּבָת. וְכֵן שֶׁלֹא לְסַרֵּק בְּמַסְרָק.

(ג) **מִבְּגָר אוֹ יֶלֶד** שֶׁאֵינוֹ זָקוּק לְכָךְ - אָסוּר לוֹ לְהִתְרַחֵץ בְּמַיִם חֲמִים. אֲבָל אִם מַצְטָעֵר הִרְבֵּה מַזְעָה אוֹ מַהֲחֵם - מֵתֵר לְהִתְקַלֵּחַ בְּמַיִם קָרִים. וְאִם יֵשׁ צָרָה, אֲזִי מֵתֵר עִם 'מַיִם פּוֹשְׁרִים' בְּלִבָּד, וְהֵינוּ שׁוֹאֲפִשׁ לְפָתַח אֶת הַבֶּרֶז לְצַד הַמַּיִם הַחֲמִים בְּאֶפֶן שֶׁיֵּצְאוּ רַק מַיִם פּוֹשְׁרִים בְּלִבָּד. וְזֶה מֵתֵר אֶפְלוֹ כְּשֶׁהַמַּיִם הִתְחַמְּמוּ בִּי"ט בְּבוֹיֵלֵר אוֹ בְּדוּד הַשְּׁמֵשׁ.

אֲבָל אָסוּר לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בְּשׁוּם אֶפֶן עִם מַיִם הַיּוֹצְאִים מִ'יוֹנָקֶרס', אֶפְלוֹ כְּשֶׁהֵם מַיִם פּוֹשְׁרִים בְּלִבָּד.

וּבְכָל אֶפֶן יֵשׁ לְהִזְהָר מְאֹד שֶׁלֹא לְבֹא לַיָּדִי סְחִיטַת הַשְּׁעָרוֹת אוֹ סְרוּקָם.

מְלָאכוֹת וְהַכָּנוּת לְיוֹם שְׁנֵי שָׁל רֵאשׁ הַשָּׁנָה או לַשַּׁבָּת הַסְּמוּכָה

בְּיוֹם הָרֵאשׁוֹן שֶׁל רֵאשׁ הַשָּׁנָה אָסוּר לְהַכִּין שׁוּם דָּבָר
אִם הוּא רַק לְצַרְךָ יוֹם הַשְּׁנִי שֶׁל רֵאשׁ הַשָּׁנָה או לַשַּׁבָּת
הַסְּמוּכָה! - וְלָכֵן:

א. סְדוּר הַבֵּית

אִם נִהְיִים מִזֶּה בְּיוֹם הָרֵאשׁוֹן עֲצָמוֹ, מִתֵּר. אֲבָל אִם יוֹצְאִים
מִהַבֵּית תַּכְף וְחוּזָרִים רַק בְּעֶרֶב - אָסוּר לְסַדֵּר אֶת הַבֵּית. וְכֵן
אִם נִשְׁאָרִים בַּבֵּית אַחֵר סְעוּדַת הַיּוֹם - מִתֵּר לְנִקּוֹת הַשְּׁלֶחָן,
וְלִטְאָטָא אֶת הַבֵּית. אֲבָל אִם יוֹצְאִים מִהַבֵּית תַּכְף אַחֵר הַסְּעוּדָה
- אָסוּר לְנִקּוֹת הַשְּׁלֶחָן וְהַבֵּית, זֹלַת אִם יֵשׁ חֲשֵׁשׁ שְׂיָבוֹאוֹ חֲרָקִים
וְכִיּוּצָא בָּזֶה וַיָּבוֹא לִידֵי הַפֶּסֶד.

ב. הַדָּחַת כָּלִים

אָסוּרָה לְצַרְךָ יוֹם הַשְּׁנִי או לַשַּׁבָּת. אֲבָל מִתֵּר לְהַדִּיחָם בְּאוֹפְנִים
אֵלּוּ: אִם יִפְסְדוּ אִם לֹא יִנָּקוּ אוֹתָם. יִמָּשְׁכוּ אֲלֵיהֶם חֲרָקִים. אִין
מְקוֹם לְהַנִּיחַ עוֹד כָּלִים בְּכִיּוֹר, וְלְהַנִּיחָם בְּמְקוֹם אַחֵר יִהְיֶה בָּזֶה
מִשׁוּם בְּזִיוֹן לְחָג וּלְשַׁבָּת.
וְכִמוֹ כֵּן מִתֵּר לְהַשְׁרוֹתָם בְּמִים כָּל עוֹד שֶׁהִלְכְּלוּ לֹא נִתְיַבֵּשׁ, אִף
אִם הַכּוֹנֶה הִיא לְהַקֵּל אֶת הַהִדָּחָה לְאַחֵר שַׁבָּת.

ג. הַכָּנֵת מַאֲכָלִים בְּיוֹם הָרֵאשׁוֹן לְצַרְךָ סְעוּדַת הַיּוֹם הַשְּׁנִי שֶׁל
רֵאשׁ הַשָּׁנָה:

(א) הוצאת מאכלים מהמקור או מהמקפיא

אִזִּי אִם בְּמִנִּיעַת דְּבַר זֶה לֹא יִהְיוּ רְאוּיִם לְסַעֲוֹדַת הַלַּיְלָה, מִתֵּר לְהוֹצִיאָם בְּזֶמֶן כָּזֶה שִׁיְהִיו רְאוּיִם לְאֲכִילָה כְּכֹר בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה. וְאִם שִׁכְחוּ לְהוֹצִיאָם בְּזֶמֶן הָאֲמֹר, הַמִּיקֵּל לְהוֹצִיאָם אַף סְמוּךְ לָעֶרֶב, יֵשׁ לוֹ עַל מִי לְסַמָּךְ. וְכֵן הַדִּין לְגַבֵּי הַכְּנָסַת מִשְׁקָאוֹת לַמִּקְרָר שָׁאֵם לֹא יִכְנִיסוּם אֶז לֹא יִסְפִּיקוּ לְהַתְקַרֵּר עַד הַלַּיְלָה.

(ב) אסור לבשל או לחמם שום דבר

לְצַרֵּךְ סַעֲוֹדַת לַיְלָה הַשְּׁנִיָּה. וְכֵן אִסוּר לְהוֹסִיף מִיָּם לְמַחֵם לְצַרֵּךְ יוֹם שְׁנִי שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה או לְשַׁבֵּת.

(ג) אסור להדליק נרות יו"ט לפני זמן מוצאי שבת

שֶׁל אוֹתוֹ שָׁבוּעַ.

ז. הַחֲלַפַּת בְּגָדִים לַיּוֹם הַשְּׁנִי. מִתֵּר לְהַחֲלִיף בְּגָדִים בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, אַף שֶׁהַכּוֹנֵה הִיא לְצַרֵּךְ יוֹם הַשְּׁנִי הַמְּשֻׁמֵּשׁ וּבֹא, כִּיּוֹן שֶׁנֶּהֱנִיָּם מֵהֶם עֲתָה. וּבִלְבָד שֶׁלֹּא יֹאמְרוּ שֶׁהוּא בְּגִלָּל יוֹם הַשְּׁנִי.

ה. אִם יוֹצְאִים מֵהַבֵּית בַּיּוֹם רִאשׁוֹן שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה,

וְרוֹצִים לְקַחַת בְּגָדִים לְצַרֵּךְ יוֹם הַשְּׁנִי שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה - אִזִּי אִם הֵם כְּאֵלוֹ שֶׁבּוֹדָאִי לֹא יִצְטָרְכוּ לָהֶם בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן - אֵין לְהַתִּיר לְקַחַתָּם אֶלָּא לְצַרֵּךְ גָּדוֹל, וְגַם בְּתִנָּאִי שֶׁלֹּא יֹאמְרוּ בִּפְהַ שְׁלוּקָחִים אוֹתָם לְצַרֵּךְ יוֹם הַשְּׁנִי.

אָבֵל בְּהִגִּיעַ זְמַן מוֹצְאֵי שַׁבַּת הַמָּצִין בַּלּוּחַ
מִתֵּר לְבָשֵׁל וּלְחַמֵּם וּלְהַדְלִיק נְרוֹת וּלְעֲשׂוֹת כָּל מְלָאכָה הַמִּתְּרַת בִּיּו"ט, אֶפְלוֹ כְּשֶׁעֲדִין לֹא הִדְלִיקוּ נְרוֹת יו"ט וְלֹא עָשׂוּ קְדוּשָׁה.

ליל ויום השני של ראש השנה

א. הדלקת נרות.

(א) אין להדליק נרות יו"ט לפנות ערב אלא רק בלילה, והינו מזמן המצין בלוח ל'מוצאי שבת' ולא לפני זה. וכן אין להכין את הנרות אלא מזמן האמור.

(ב) אם מדליקים עם 'פתיל צף' יש להכינו בערב יו"ט וכאמור לעיל. ואם לא הכינו אותם - אם הוא פתיל צף כזה שחור המיעד להכנסת הפתילה פתוח לגמרי, אפשר להכינו גם ביו"ט. אבל אם הוא סגור אף שיש להם סמון לחור - אסור לפתח אותו בכל דרך שהיא [משום אסור 'מכה בפטיש'].

(ג) אם מדליקים בנרות אסור להדביקם בפמוט על ידי חמום תחתית הנר. וכן אסור להצר את קצה הנר על מנת להתאימו לגדל נקב הפמוט. וכן יש להחמיר לכתחלה שלא לתחבו בכח בפמוט אם ע"י זה ישתחק חלק מהנר.

(ד) נקב הפמוט שנתמלא מתר לנקות אותו עם ספין וכדומה. אך יש לעשותו מעל פח האשפה, כי הפסלת היא מקצה.

(ה) אם מדליקים ב'נרות' שמיניחים אותם בתוך כוסית, ונשארו שירים מהנר הקודם - יש

להפריד את הפסלות בעזרת סכין ולשפך אותם מתוך הכוסית
מיד לאשפה.

(ו) סדר הדלקת נרות יו"ט בליל השני

הוא פאמור ביום הראשון. והמברכות 'שהחנינו' בעת הדלקת
הנרות - יש להן להניח 'פרי חדש' סמוך ונראה לנרות, ובעת
הברכה לכונן גם על הפרי [ראה פרטיו להלן סעיף ב].

(ז) מי שצריכה להדליק נרות בביתה

[וכמבאר לעיל בס"מ ב], ושם אין לה פרי חדש כדי לברך עליו
שהחנינו - לא תברך שהחנינו בעת הדלקת הנרות, אלא בעת
הקדוש.

ב. הקדוש והסעודה.

(א) נסח הקדוש הוא כמו בליל ראשון.

אך ברפת 'שהחנינו' יש לברך רק מי שלא ברכה שהחנינו בהדלקת
נרות, או אפילו כבר ברכה אז אלא שצריכה להוציא לאחרים את
הקדוש, יכולה לברך שוב שהחנינו בקדוש.
אלא שבלייל שני של ראש השנה הוא שונה מלילה הראשונה,
והוא שצריכה להניח על השלחן 'פרי חדש' שעדיין לא אכלו אותו
בשנה זו, ובעת ברפת שהחנינו בקדוש מכונים על החג שהגיע
וגם על הפרי.

בארץ ישראל בדרך כלל נמצא אז 'רמון', והרבה נוהגים שלא
לאכלו ביום הראשון כדי לברך עליו שהחנינו ביום השני. אבל אין
לקחת תפוז או קלמנטנה, כיון שבדרך כלל עדיין אינם בשלים
כל צרכם וגם הם חמוצים שמקפידים לא לאכלם בראש השנה.

(ב) אם אין פרי חדש

אפשר לברך שהחנינו על בגד חדש חשוב [בגד עליון או חלוק
חדש]. ואם אין לא פרי ולא בגד חדש - אפשר לברך שהחנינו גם כן.

(ג) את הפרי החדש,

יש לאכל לאחר שברכו המוציא ואכלו כזית מהחלה. ויש לברך עליו 'העץ'. אך לגבי ברכת שהחינו, יש שנוהגים שאין מברכים כי הרי כבר שמעו אותה בקדוש, אך בכל זאת הרבה נוהגים לברך בעצמם שהחינו.

(ד) יש אוכלים את 'הסימנים' גם בליל שני,

וכל אחת תעשה כמנהג בעלה או מה שזכור לה מבית הוריה. אך מכיון שהרבה אין נוהגים לאכלם אז כלל, על כן אם יש צרה, אפשר בקלות לותר על זה.

ג. הכנה לשבת

**כל האמור בסעיף זה - הוא אם רק עשו ערוב תבשילין!
ואם לא עשו - יש לעין לעיל בסימן א'**

(א) יש לתכנן את סדר היום

על מנת שיהיה זמן מספיק להכין הכל לכבוד ולצרף שבת. והינו לבטל ולהוציא את המאכלים מהמקור או מהמקפיה, ולהניחם להתבטל ולהתחמם על הפלטה או הגז, כדי שיהיו ראויים לאכילה לפחות שעה לפני השקיעה. אמנם אם לא הספיקו לעשות כאמור, מתר לעשותם כל עוד שלא הדליקו נרות שבת.

(ב) אם מבשלים או מחממים

על כירי גז, רצוי שיהיה מכסה עם פח וכדומה [כי אם אינו מכסה, יש בעיה בשבת אם רוצים להחזיר את הסיר]. אבל על פלטת שבת, אין בעיה להניחם כה.

(ג) תזכורות:

להוסיף מים למחם, אם יש צורך לזה. לפתח שקיות חלב, אם יש צורך להם.

(ד) הדלקת נרות

יש להדליק את נרות השבת בזמן המצין בלוח ל'כניסת השבת'.
ברכת הנרות הוא כרגיל בכל שבת. לגבי הכנת הנרות - נתבאר
כבר לעיל.

חֲמוּם מֵאֲכָלִים בְּשַׁבַּת עֲצֻמָּה

א. מֵאֲכָלִים שֶׁלֹּא הָיוּ עַל הַפְּלָטָה

אוּ עַל הַגַּז מִלְפָּנֵי שַׁבֵּת, בֵּין אִם הָיוּ בַּמְקָרָר וּבֵין אִם הָיוּ בַּמְקוּם אַחֵר - אֲסוּר לְהַנִּיחַם עַל גְּבִי הַפְּלָטָה אוּ עַל הַגַּז אֲפִלּוּ כִּשְׁהוּא מְכֻסָּה בַּפֶּת.

ב. אֲמֻנָם יֵשׁ אֶפְשָׁרוּת לְהַנִּיחַ מֵאֲכָלִים

עַל גְּבִי סִיר שֶׁעַל גְּבִי הַפְּלָטָה אוּ הַגַּז אוּ עַל מַחֵם הַשַּׁבֵּת, כְּדִלְהֵלֵן: אִם הוּא מֵאֲכָל יָבֵשׁ [כְּגוֹן שְׁנִיָּצֵל אוּ קוּגֵל תַּפּוּ"א/אֲטֵרִיּוֹת, וְכִדּוּמָה] - מִתֵּר לְהַנִּיחוֹ עַל גְּבִי הַסִּיר אוּ מַחֵם הַשַּׁבֵּת, אֲפִלּוּ כִּשְׁהֵם הָיוּ מְקֻדָּם בַּמְקָרָר. אֲבָל אִם הוּא מֵאֲכָל שֶׁיֵּשׁ בּוֹ רְטִיבוּת גְּדוּלָּה, וְכָל שֶׁכֵּן מֶרֶק וְכִדּוּמָה - אֲסוּר לְהַנִּיחוֹ עַל הַנֶּ"ל, אֲלֹא אִם יֵשׁ בּוֹ עֲדִין חֲמִימוּת [וּלְנוֹהֲגִים לְפִי דַעַת מֶרֶן הַב"י, גַּם בְּאִפְסָן כָּזֶה אֲסוּר לָהֶם].

ג. בְּשַׁעַת הַדַּחַק

[כְּגוֹן שֶׁשִּׁכְּחוּ לְהַנִּיחוֹ בְּזִמְנָה וְהִגִּיעַ זְמַן הַסְּעוּדָה] - אֶפְשָׁר לְהַנִּיחַ תַּבְנִיט וְכִדּוּמָה הַפּוּכָה עַל גְּבִי הַפְּלָטָה, וְעָלֶיהָ לְהַנִּיחַ 'מֵאֲכָל יָבֵשׁ' בְּלִבָּד, אוּ 'מֵאֲכָל שֶׁיֵּשׁ בּוֹ רֶטֶב' אִם יֵשׁ בּוֹ חֲמִימוּת עֲדִין. וְכִמוּ כֵּן אֶפְשָׁר לְהַנִּיחַ חֲלָה קְפוּאָה עַל גְּבִי הַפְּלָטָה עֲצֻמָּה [וְאִם נּוֹצֵר קֶרַח עַל הַחֲלָה, יֵשׁ לְהוֹרִידוֹ לְפָנֵי זֶה, אֲךָ אֵין צָרָה לְהוֹרִיד אֲלֹא רַק מָה שֶׁנִּרְאָה לָעֵין וְאֵין צָרָה לְחַפְּשׁוֹ וּלְגַרְדּוֹ מִהַסְּדָקִים].

(ג) תַּזְכּוּרוֹת:

לְהוֹסִיף מִים לְמַחֵם, אִם יֵשׁ צָרָה לָזֶה. לְפָתַח שַׁקִּיּוֹת חֵלֶב, אִם יֵשׁ צָרָה לָהֶם.

(ד) הַדִּלְקַת גִּירוֹת

יֵשׁ לְהַדְלִיק אֶת גִּירוֹת הַשַּׁבֵּת בְּזִמְנָה הַמֻּצָּן בְּלוּיָה לְכִנִּיסַת הַשַּׁבֵּת. בְּרֶכֶת הַגִּירוֹת הוּא כְּרָגִיל בְּכָל שַׁבֵּת. לְגַבֵּי הַכֶּנֶת הַגִּירוֹת - נִתְּבָאָר כְּבָר לְעֵיל.

הַבְּדֵלָה בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת

(א) לְכַתְּחִלָּה רְצוּי מְאוֹד שֶׁבֵּן מַעַל גִּיל בַּר מִצְוָה

או גִּבֵּר אַחֵר יַעֲשֶׂה אֶת הַבְּדֵלָה. אִם אֵין כָּאֵלוֹ, אִם אֶפְשָׁר לְשַׁמֵּעַ מִשָּׁכֵן, יֵשׁ לְהַשְׁתַּדֵּל לַעֲשׂוֹת כֵּן.

(ב) אִם אֵין גַּם אֶפְשָׁרוּת כְּזֹאת

יְכוּלָה אִשָּׁה לַעֲשׂוֹת הַבְּדֵלָה וּלְהוֹצִיא בִּכְךָ גַּם עוֹד נָשִׁים אוּ בָנוֹת גְּדוּלוֹת וּקְטָנוֹת וְכֵן אֶת הַיִּלָּדִים הַקָּטָנִים. אֲבָל אִינָה יְכוּלָה לְהוֹצִיא בֵּן מַעַל גִּיל בַּר מִצְוָה.

(ג) אֲבָל בְּשׁוּם אִפֵּן

אִי אֶפְשָׁר לָצֵאת יָדֵי חוֹבֵת הַבְּדֵלָה דֶּרֶךְ הַטֵּלְפוֹן!

(ד) אִשָּׁה הַעוֹשֶׂה הַבְּדֵלָה בְּעֶצְמָהּ

יְכוּלָה לַעֲשׂוֹתוֹ עַל כּוֹס יֵין אוּ מִיץ עֲנָבִים וּלְשִׁתּוֹתוֹ. וְאִם קָשָׁה לָּהּ לְשִׁתּוֹתוֹ - אֶפְשָׁר לַעֲשׂוֹת הַבְּדֵלָה עַל 'כוֹס קָפָה נִמָּס חָם עִם חֶלֶב', וְאִזּוּ יֵשׁ לְבָרֶךְ 'שֶׁהַכֹּל' בְּמָקוֹם הַגָּפֶן, וְאַחֵר הַהַבְּדֵלָה יֵשׁ לְשִׁתּוֹתוֹ כְּדֶרֶךְ שְׁשׁוֹתִים אוֹתוֹ כְּרָגִיל. אֲמָנָם כָּל זֶה אִם אֵין הִיא רְגִילָה לְשִׁתּוֹת מִשְׁקָה זֶה.

אסור יחוד

אסור לאשה או לבת מעל גיל שלש, להתיחד עם גבר זר או אפלו ילד קטן מעל גיל תשע זר. כלומר שאסור להם להמציא יחד בבית אחד עם הנ"ל.

אסור זה כולל גם בני משפחה קרובים כגון גיס או גיסה. - וכיון שכן יש להזהר כשמתארחים או מארחים, שלא לבוא לידי 'אסור יחוד'.

והואיל ודיני ופרכי אסור היחוד רבים המה, על כן לא נוכל לפרטם במסגרת זו - אלא בכל מקרה של ארוח של זר, או אם מתארחים אצל זרים - יש לוודא אצל 'רב' אם אין בזה משום אסור יחוד!

להצלחת חיה בת שושנה רייזל
יוסף אריה בן נחמה וב"ב להצלחה ברוחניות ובגשמיות
נחמן בן דבורה וב"ב להצלחה ברוחניות ובגשמיות

לרפואת ירדנה בת לאה

לע"נ חנוך ראובן בן ישראל ישעיה
לע"נ חנן בן גדליה

להערות הנצחה והפצה: נ. הכס: 050-4121867 | nh0504121867@gmail.com

המלך בשדה!
כל יום כל השנה
ערכת התבודדות חדשה וייחודית

שתעצים אותך ותתן לך כוח להתמיד

היינו לך כוח ולחץ



מתבודדת ממליכה!

עם את יאנו

הערכה כוללת:

פרוספקט

מרחיב עם תוכן חזק והדרכה מעשית

מדבקות

עם מתמאה אישית לבחירה

בחסות:

אור בהירות הדרך
הכנס
המרכזי
לנשות ברסלב

הכנסים המרכזיים לנשות ברסלב
ביתר עילית

ערב ראש השנה • ערב פורים

054-8476393

להזמנות, תרומות והפצה: שלחו מייל לקבלת הערכה

mb5638984@gmail.com ✉ 052-7117725



שנה טובה
ומבורכת